

at jeg vover paa at give mit Ja dertil. Det er jo ogsaa af den høitærede Justitsminister selv erkjendt, hvor vanskeligt det vil blive, hvis denne Lov gaaer igjennem, udenfor Byen at faae Plads til at drive de Næringsbrug, hvorom § 1 handler; han har selv, med Hensyn til Frankogieret paa Christianshavn, erklæret, at det vilde medføre en Udgift af 30,000 Rbd. at flytte det, og han har derhos bemærket, at det var aldeles uvist, om man her kunde faae et passende Sted, hvor det kunde anlægges, eller om man maatte maatte tye til en anden Bye. Jeg troer nu, at andre Byer ville være mindre betænkelige ved at tage imod saadanne Frankogier; men er det saa, og maa man antage, at disse kyndige og studerede Folk nøiagtigt have gjenmænt, at saadant Frankogier generer i Kjøbenhavn, saa troer jeg tilforlædeligt heller ikke, at et saadant Anlæg bør tilslades i de mindre Byer. Saaledes gaaer det nu, saa at sige, med alle eller de fleste i § 1 nævnte Næringsveie, man vil bortvise Slagtere og Garvere, man vil henvisse dem til et Terrain, der — som jeg tidligere har tilladt mig at sige — er af den Bessaffenhed, at det selv maa ansees skadeligt for Sundheden. Man tager ikke Hensyn til, hvilken Byrde man derved paalægger disse vore Medborgere, og at denne Byrde til sidst dog som en indirecte Skat vil komme til at hvile paa Kjøbenhavns Indvånere. Er det nu saaledes, at disse Næringsveie ansees for absolut skadelige, saa at de bevirke Døden tidligere, end ellers vilde være Tilfældet, da mener jeg, at en Forandring deri strax burde indtæde; men jeg troer ikke, at Noget, som har Erfaring om, paa hvad Maade disse Næringsbrug drives, vil kunne sige Andet, end at de vistnok ere uskadelige for Sundheden, men ubehagelige for Næsen. Hvad der saaledes kunde rettes, burde efter min Formening skee ved et Sundhedspoliti med en forøget Magtsfuldkommenhed og større udstrakt Virksomhed, thi deri troer jeg egentlig, det stikker, at man ikke noksom sørger for, at der er reent og ordentligt i de forskjellige Slagterier og Garverier og andre Næringsveie, og netop derved er det, at ubehagelig Lugt frembringes. At man klager over, at Luften er mindre frisk i Kjøbenhavn, end udenfor, er vist, men det

er, som jeg forrige Dag sagde, en Følge af, at Byen er saa indesluttet ved de høie Volde, der omgjarde den. Vil man derfor have frisk Luft, sløise man dem, og da vil Boreas nok fare igjennem Byen, og skaffe den samme friske Luft, som vi have udenfor. Jeg har med megen Opmærksomhed gjenmænt Motiverne og fulgt de Foredrag, der her ere holdte, men jeg er tilforlædeligt ikke kommen til andet Resultat, end at jeg finder, at denne Lov i høj Grad er skadelig for de næringsdrivende Borgere, uden at man derved forbedrer Sundhedstilstanden i Kjøbenhavn, og at det ene Hensigtsmæssige og Rette vilde være, at man med en saadan Lov, hvis den virkelig skulde udgaae, lod følge et Reglement eller en Lovbestemmelse om, hvorledes Sundhedspolitiets Virksomhed for Fremtiden skulde være. Det er blevet en Modesag i den senere Tid, at tale saa meget om Midlerne til at hjælpe paa den almindelige Sundhedstilstand, ligesom ogsaa at sjele Rigsdagen ud; men jeg troer, at, naar de ærede Herrer gaae lidt nøiere ind derpaa, bør de ogsaa tage Hensyn til de næringsdrivende Borgeres Tary, og ikke saaledes uden Videre skjære en Knude over, som nu er bunden, — det er nemlig Borgernes Stilling til Communen.

Ordføveren: Det er bekjendt af Udvalgets Betænkning, at dette har erkjendt, at man kun kunde tilraade en Indgaaen paa det Forslag, som forelaae, fordi det engang var forberedt for Kjøbenhavns Bedkommende og bifaldet og antaget af de Autoriteter, som væsentlig burde have Indflydelse paa Hovedstadens Forhold, og det er med Hensyn til Hovedstaden, at Udvalget har tilraadet dets Antagelse. Derfor der var Tale om at ordne et Capitel i en almindelig hygieenisk Lov, angaaende Næringsveien, da vilde jeg for mit Bedkommende tilraade almindelige Bestemmelser med Hensyn til Udøvelsen af disse og Controlen med dem; men jeg troer neppe, at jeg selv under saadanne Forhold vilde være kommen til at tilraade Bestemmelser, som gribe saameget ind og gjøre saadanne Indskrænkninger i Næringsforholdene, som der fremkommer ved denne Lov for Kjøbenhavns Bedkommende, og som ogsaa ville fremkomme udenfor Kjøbena